

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.345/2013/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év április hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A halált okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt I.r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 31.B.1134/2011/87. számú ítéletét az I. r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja** és cselekményét testi sértés büntette kísérletének (1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés) minősíti.

Az I. r. vádlott börtönbüntetését, mint erőszakos többszörös visszaesővel szemben tekinti kiszabottnak és egyben megállapítja, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az I. r. vádlott által a 2013. október 23. napjától 24. napjáig őrizetben töltött időt a szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 8.000 forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Törvényszék a 2013. július 24. napján kihirdetett 31.B.1134/2011/87. számú ítéletével az I.r. vádlott bűnösségét segítségnyújtás elmulasztása büntetében (1978. évi IV. törvény 172.§ (1), (3) bekezdés I. fordulata) állapította meg. Ezért őt, mint többszörös visszaesőt 1 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, egyben rendelkezett a vádlott által fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

A II.r. vádlott bűnösségét segítségnyújtás elmulasztásának vétségében (1978. évi IV. törvény 172.§ (1) bekezdés) állapította meg. Ezért őt 2 évre próbára bocsátotta.

Az elsőfokú bíróság kötelezte a vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség egy részének viselésére, míg a felmerült további 740.839 Ft vonatkozásában úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést mindkét vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.885/2012/7. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályokat betartotta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelte és ennek alapján megalapozott tényállást állapított meg. Az ügyészség véleménye szerint a cselekmények jogi minősítése törvényes, és ugyancsak hiánytalanul vette számba az elsőfokú bíróság a vádlottak javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményeket. A bűnösségi körülmények értékelése azonban nem megfelelő. Az I.r. vádlott esetében ugyanis a súlyosító körülmények nagy számára és nyomatékára figyelemmel lényegesen súlyosabb fő- és mellékbüntetés kiszabása szükséges.

Az ügyészi érvelés szerint az elsőfokú bíróság a II.r. vádlott vonatkozásában eltúlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek, figyelmen kívül hagyva az elkövetett cselekmény konkrét súlyát. Ezért az ügyészség az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az I.r. vádlott fő- és mellékbüntetésének súlyosítását, míg a II.r. vádlottal szemben felfüggesztett fogházbüntetés kiszabását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője az ügyészi fellebbezésre reagálva, annak elutasítását indítványozta. A védő álláspontja szerint az I.r. vádlott orvosszakértő által is megállapított személyiségzavarát nyomatékosan kell figyelembe venni, melyet az elsőfokú bíróság meg is tett és a kiszabott büntetésbe is érvényre juttatott. A vádlott korábbi büntetéseire utalva kiemelte, hogy azokat a cselekményeket nagyon régen követte el, így nyomatékos súlyosító körülményként a terhére értékelni nem lehet. A védő álláspontja szerint a megalapozott tényállás, a helyes jogi minősítés és a kiszabott joghátrány arányossága alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyása indokolt az I.r. vádlott vonatkozásában.

A II.r. vádlott védője ugyancsak az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Hangsúlyozta, hogy a II.r. vádlott az eljárás során mindvégig töretlen, a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett, melyet az elsőfokú bíróság nyomatékosan értékelt a javára, és ez eredményezte a vele szemben hozott próbára bocsátó rendelkezést. Mivel a védő álláspontja szerint ez a joghátrány arányban áll a II.r. vádlott által elkövetett cselekménnyel, ezért vele szemben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A bejelentett ügyészi fellebbezés a kiszabott büntetések súlyosítása tekintetében nem vezetett eredményre.

Az ügyészi fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet az ítélőtábla a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta. A vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte, és tényből tényre is helyesen következtetett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, azonban a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján kisebb kiegészítésre szorul az alábbiak szerint.

Az I.r. vádlott előéletére vonatkozóan:

Az elsőfokú ítélet 2. oldal utolsó bekezdését kiegészíti azzal, hogy a Budapest XVIII. és XIX. kerületi Bíróság 6.B.368/1990/27. számú ítélete a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 21.Bf.5884/1991. számú határozatával emelkedett jogerőre.

Az ítélet 3. oldal első bekezdését kiegészíti azzal, hogy a határozat a Fővárosi Bíróság 21.Fkf.6698/1993/5. számú ítéletével emelkedett jogerőre.

Az ítélet 3. oldal 2. bekezdésében feltünteti a Fővárosi Bíróság 21.Bf.7607/1995. számú ítéletét.

A 3. oldal 3. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a Budapest IV. és XV. kerületi Bíróság ítélete a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 24.Bf.7232/1998/8. számú határozatával emelkedett jogerőre. Kiegészíti e bekezdést azzal is, hogy az I.r. vádlott a büntetését 2008. március 30. napján töltötte ki.

A 3. oldal 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy e büntetését az I.r. vádlott 2008. március 30. napján töltötte ki.

A másodfokú bíróság a 3. oldal 4. bekezdése után a következőket illeszti be:

A Budapest XVIII. és XIX. kerületi Bíróság a 2002. február 7. napján jogerőre emelkedett 5.B.XVIII.63/2002/2. számú összbüntetési ítéletével a Budapest IV. és XV. kerületi Bíróság 6.B.IV.981/1997/68. számú és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 24.Bf.7232/1998/8. számú ítéletével kiszabott 3 év fegyházbüntetést, valamint a Budapesti XVIII. és XIX. kerületi Bíróság 5.B.XVIII.279/2000/76. számú és 2001. december 19. napján jogerőre emelkedett ítéletével kiszabott 2 év fegyházbüntetést összbüntetésbe foglalta és az összbüntetés tartamát 3 év 6 hónap fegyházbüntetésben és 3 év közügyektől eltiltásban határozta meg az I.r. vádlottal, mint többszörös visszaesővel szemben.

A 3. oldal 5. bekezdését azzal egészíti ki, hogy e büntetéséből az I.r. vádlott 2008. március 30. napján szabadult.

A 3. oldal 6. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a Szolnoki Városi Bíróság 3.Fk.264/2000/46. számú ítélete a Szolnok Megyei Bíróság 2.Bf.1178/2002/5. számú ítéletével emelkedett jogerőre 2003. február 28. napján.

A 3. oldal 6. bekezdése után kiegészíti az ítéletet azzal, hogy a Fővárosi Bíróság a 7.B.251/2003/7. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.626/2003/3. számú összbüntetési ítéletével a Budapest XVIII. és XIX. kerületi Bíróság 5.B.XVIII.63/2002/2. számú, a Fővárosi Bíróság 7.B.249/2000/46. számú, és a Szolnoki Városi Bíróság 3.Fk.264/2000/46. számú ítéleteivel kiszabott büntetéseket összbüntetésbe foglalta és az I.r. vádlottal szemben az összbüntetés tartamát 10 év fegyházbüntetésben és 7 év közügyektől eltiltásban állapította meg, mint többszörös visszaesővel szemben. E büntetéséből az I.r. vádlott azt kitöltve 2008. március 30. napján szabadult.

Az elsőfokú ítélet 4. oldal első bekezdésének 6. mondatából az egy ízben kifejezés után a „vagy” szót, és a „vagy meglökte” kifejezést kirekeszti és a mondat ezen részét a következőképpen alakítja át: Az I.r. vádlott egy ízben pontosan meghatározható erővel megütötte az ittas állapotban lévő a sértettet, aki ennek következtében hanyatt esett és a fejét beütötte.

Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás már hibátlan, az I.r. vádlott tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett, részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat és milyen részükben fogadott el, illetve melyeket és milyen okból vetett el.

Részletesen elemezte a vádlotti vallomások, melyeket összevetett az igazságügyi orvosszakértő véleményével és az egyéb okirati bizonyítékokkal, és mindezek után helyes következtetéssel állapította meg az ítélet 10. oldal 4. bekezdésében, hogy a sértett az I.r. vádlott ütése következtében esett hanyatt a lépcsőházba és verte be fejét, mely esés eredményeként nyolc napon belül gyógyuló sérülése keletkezett.

Az ezzel ellentétes megállapításokat a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásából kirekeszti és az ítélet tényállását ennek megfelelően pontosította.

A fenti megállapítást támasztja alá a II.r. vádlott nyomozati vallomása, mely szerint látta amint az I.r. vádlott megütötte a sértettet, illetve két csattanást is hallott. Nyilatkozatának tárgyalási módosítása az I.r. vádlott felelősségének csökkentését célozta, melyet az elsőfokú bíróság helyesen nem fogadott el. A II.r. vádlottnak az a magyarázata, hogy a nyomozati vallomásában előadottakat a rendőrök adták a szájába, azért nem fogadható el, mert már a nyomozati eljárás során a szembesítés alkalmával is módosította a korábbi nyilatkozatát.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság azt is, hogy a sértett erősen ittas állapotát az eljárás során senki által sem vitatott vádlotti vallomások is mindenben alátámasztották.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság is bizonyítottanak látta a vádlottak terhére rótt cselekmény elkövetését.

Az elsőfokú bíróság okszerűen állapította meg mindezek alapján az I.r. és a II.r. vádlott bűnösségét, és a II.r. vádlott cselekményét törvényesen is minősítette.

Az I.r. vádlott esetében azonban a cselekmény jogi minősítése téves.

A vádlottak és a sértett között lezajló eseményeket folyamatában vizsgálva megállapítható, hogy a sértett és az I.r. vádlott között a sértett mobiltelefonjának eltűnése miatt már a sértett lakásában konfliktushelyzet alakult ki, mely vita közöttük a folyosón és a lift előtt is folytatódott. Egyértelműen megállapítható, hogy az I.r. vádlott mintegy a vita lezárásaként testi sértés okozására irányuló célzattal ütötte meg a sértettet, aki az ütéstől hanyatt esett és nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett el.

Az I.r. vádlott egyenes szándéka a sértett bántalmazására, testi sértés okozására irányult, és pontosan tisztában volt a sértett erősen ittas állapotával is, hiszen a nyomozati iratok 841. oldalán, valamint 511. és 649. oldalán is erről nyilatkozott.

Ilyen esetben azonban az ittas állapot miatt a reflextevékenység korlátozott és egy kisebb erővel történő testi bántalmazás esetén is az ittas személy bizonytalan egyensúlyi helyzetére figyelemmel fennáll az ittas személy elesésének, ennek következtében pedig súlyos sérülés bekövetkezésének a lehetősége. Ezzel pedig az I.r. vádlott is tisztában volt.

Hasonlóképpen foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság a BH. 2004.491., a BH. 1998.573., a BH. 1996.6., a BH. 1995.553. számú eseti döntéseiben is.

Az állandó bírói gyakorlat szerint, a Btk. 172.§ (3) bekezdésében írt különös segítségnyújtási kötelezettség elmulasztása csak annak a személynek róható fel, aki a segítségre szoruló személy testi sérülésének bekövetkezését vétlen, gondatlan magatartásával idézi elő.

Ekként döntött a Legfelsőbb Bíróság a Bfv.II.1049/2009/5. számú eseti döntésében és hasonlóképpen foglalt állást a 2/1999. számú Büntető Jogegységi Határozatában is.

A Jogegységi Határozatban rögzítettek szerint ugyanis, ha a személyi sérüléssel járó, vagy a sértett életét, vagy a testi épségét közvetlenül fenyegető veszélyhelyzetet az elkövető vétlenül idézi elő, de nem nyújt tőle elvárható segítséget a rászorultnak, akkor a cselekménye a segítségnyújtás elmulasztásának alapeseteként minősül.

A Bfv.II.1049/2009/5. számú határozatában a Legfelsőbb Bíróság nyomatékosan kiemelte, hogy a különös segítségnyújtási kötelezettség elmulasztása annak a személynek róható fel, aki a segítségre szoruló személy testi sérülésének, veszélybe juttatásának bekövetkezését gondatlan magatartással idézi elő.

A Btk. 172.§-ában megfogalmazott bűncselekménynek központi eleme a tőle elvárhatóság, melynek mércéje jogkérdés és minden egyedi esetben külön vizsgálendő.

Ugyanakkor a korábban kifejtettek szerint egyértelműen rögzíthető, hogy a tőle elvárhatóság teljes egészében hiányzik annál a személynél, aki maga idézte elő a szándékos cselekményével a sérülést, vagy a sértett közvetlen veszélyhelyzetét. Miként azt a Legfelsőbb Bíróság a 41/2007. BK véleményében is kifejtette, „amennyiben az elkövetőnek a veszélyhelyzet okozásán túlmenően a káros eredményre is kiterjed a szándéka, úgy a ténylegesen létrejött eredményhez képest kell a cselekményét minősíteni, mert ilyen esetben már nem veszélyeztető, hanem materiális, azaz sértő bűncselekmény valósul meg”.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság jelen esetben nem foglalkozott az I.r. vádlott testi sértés okozására irányuló szándékával, és ez eredményezte a cselekmény téves minősítését.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I.r. vádlott a magatartásával a Btk. 170.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének a Btk. 16.§-a szerinti kísérletét valósította meg.

Az időközben hatályba lépett 2012. évi C. törvényre figyelemmel a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy a vádlottakkal szemben az elkövetéskori, vagy pedig a jelenleg hatályos büntető törvény biztosít-e kedvezőbb elbírálást.

Ennek során rögzíteni kell, hogy az I.r. vádlott a Btk. 137.§ 17. pontja szerinti erőszakos többszörös visszaesőnek minősül.

Megállapítható ezen túlmenően, hogy az I.r. és a II.r. vádlott által elkövetett cselekmények büntetési tétele mindkét törvény szerint azonos. Az I.r. vádlott vonatkozásában leszögezhető, hogy a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből kizárt a Btk. 47.§ (4) bekezdés c) pontja alapján, továbbá az is rögzíthető, hogy a Btk. 97/A.§ alapján a büntetés enyhítésére sincs lehetőség esetében, ezért a másodfokú bíróság mindkét vádlottal szemben az elkövetéskor hatályos törvény rendelkezéseit alkalmazta.

A büntetés kiszabása körében értékelendő enyhítő és súlyosító körülményeket túlnyomórészt helyesen sorolta fel az elsőfokú bíróság mindkét vádlott esetében, melyet az I.r. vádlott vonatkozásában csak azzal kell kiegészíteni, hogy a cselekmény kísérleti szakban rekedése további enyhítő körülményként értékelhető.

Mindezeket figyelembe véve a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés az I.r. vádlottal szemben megfelelő joghátrány, arányban áll az általa elkövetett cselekmény tárgyi súlyával és alkalmas a büntetési célok megvalósítására is. Hasonlóképpen egyetértett a II.r. vádlottal szemben alkalmazott próbára bocsátással és annak mértékével is.

Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a járulékos kérdések tekintetében törvényesen rendelkezett, ugyanakkor észlelte, hogy az I.r. vádlott vonatkozásában 2013. október 23. napjától október 24. napjáig őrizetben töltött idő beszámítására nem került sor, ezért azt korigálta.

Mivel az ügyészi fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozóan a Be. 381.§ (2) bekezdése alapján határozott.

A fentiek szerint a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét az I.r. vádlott vonatkozásában a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg a II.r. vádlottal, valamint az I.r. vádlottra vonatkozó további rendelkezésekre vonatkozóan a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2014. év április hó 9. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.

sk.

előadó bíró

dr. Magócsi István

bíró

A Fővárosi Törvényszék 31.B.1134/2011/87. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.345/2013/13. számú ítéletében írt változtatással mindkét vádlott tekintetében 2014. év április hó 9. napján jogerőre emelkedett és az I.r. vádlott vonatkozásában végrehajtható.

Budapest, 2014. év április hó 9. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő